

Metody pracy z uczniem zdolnym

– wspieranie i rozwijanie uzdolnień humanistycznych

Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego



Pojęcie ucznia zdolnego

- W rozumieniu społecznym
 - Uczeń, który ma wzorowe zachowanie i najwyższe oceny z przedmiotów szkolnych
- W rozumieniu psychologicznym
 - Uczeń, który ma wysoki iloraz inteligencji, duże osiągnięcia oraz duże zdolności twórcze
- W oczach nauczycieli
 - Uczeń, który się dobrze uczy, ma osiągnięcia szkolne i pozaszkolne, nie sprawia trudności wychowawczych



Pojęcie ucznia zdolnego

UZDOLNIENIA

zdolności kierunkowe (specjalne) ucznia, które stwarzają możliwości wysokich osiągnięć w konkretnej dziedzinie.

Do uzdolnień specjalnych należą m.in. uzdolnienia poznawcze, językowe, literackie, matematyczne, techniczne, muzyczne, sportowe, plastyczne, pedagogiczne, społeczne i inne.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Pojęcie ucznia zdolnego

UCZEŃ PODWÓJNIE WYJĄTKOWY

to uczeń jednocześnie przejawiający uzdolnienia i mający trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji rozwojowych.

UCZEŃ UTALENTOWANY

to uczeń, który ma wybitny potencjał w jakiejś dziedzinie.

UCZEŃ UZDOLNIONY

to uczeń przejawiający wysokie zdolności ogólne.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Specyfika pracy z uczniem uzdolnionym w kształceniu formalnym

- Konieczność funkcjonowania w szkolnej grupie rówieśników
 - Kształcenie w specjalnych warunkach przy rozszerzonych treściach kształcenia niektórych przedmiotów (programy własne)
 - ✓ określenie treści obowiązkowych i fakultatywnych
 - ✓ organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (konkursy)
- Wzbogacanie i różnicowanie metod i form pracy z uczniami
 - rozwiązywanie problemów
 - indywidualizacja procesu dydaktycznego
 - specjalna organizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego
 - przyspieszenie tempa nauki
 - ✓ kształcenie zgodnie z indywidualnym tempem
 - ✓ podwójna promocja



Rodzaje działań stwarzające warunki do rozwoju uzdolnień

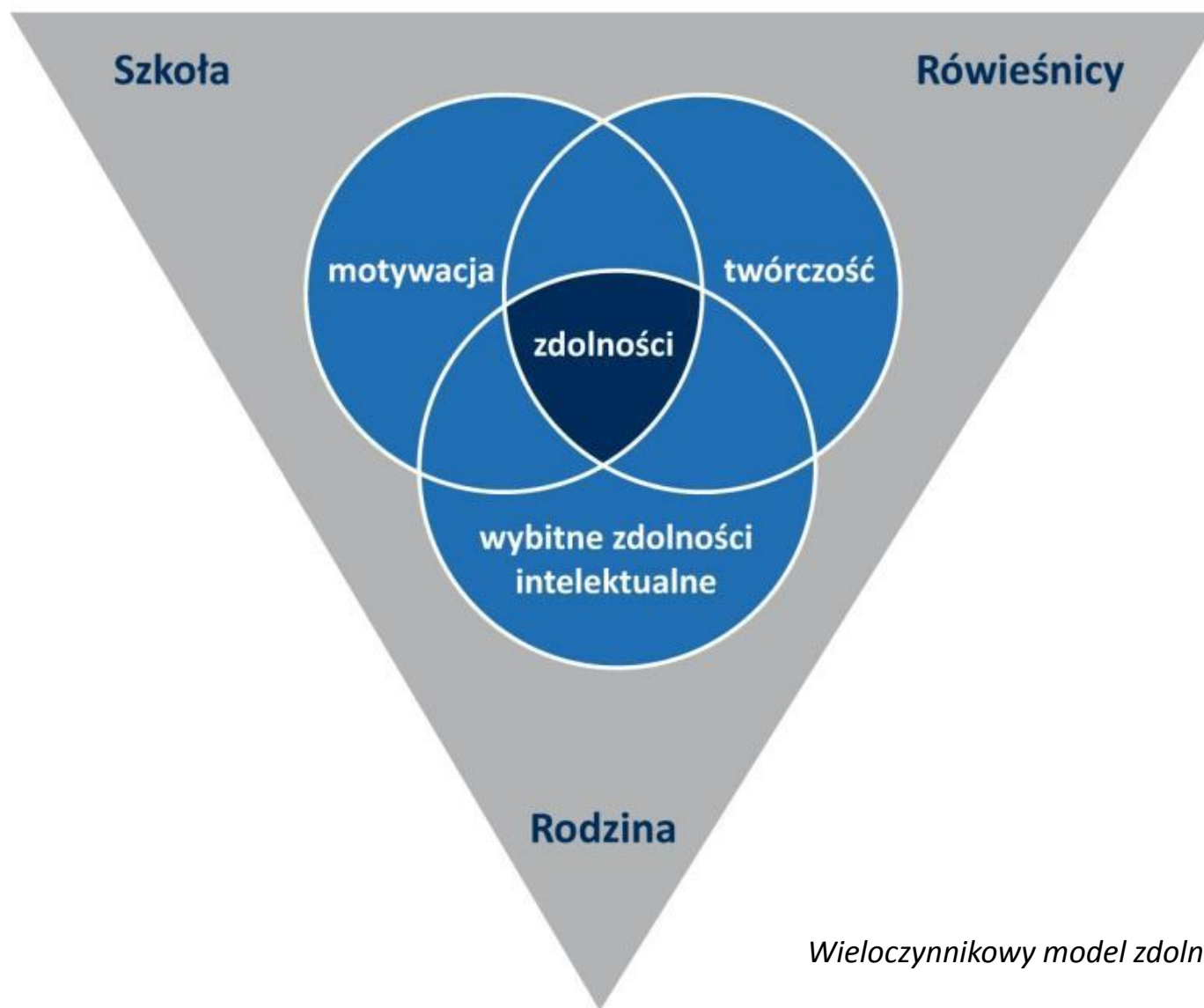
- Współdziałanie szkół na różnych szczeblach
- Przygotowanie specjalnych programów kształcenia
- Skoordynowanie pracy:
 - nauczycieli,
 - doradców,
 - konsultantów,
 - rodziców,

bez których nie byłoby możliwe praktyczne dostosowanie procesu kształcenia do indywidualnych możliwości uczniów



Uogólniony model pracy z uczniem zdolnym





Wieloczynnikowy model zdolności wg F.Mönksa



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



ODPOWIEDZMY NA PYTANIA

- ✓ Jakie są nasze (ucznia, szkoły, nauczyciela i rodziców) cele i potrzeby? Co chcemy osiągnąć?
- ✓ Na jaki okres planujemy wsparcie?
- ✓ Czy cele, wymagania i planowane osiągnięcia są spójne z wynikami identyfikacji dokonanej przez nauczyciela, diagnozą przeprowadzoną przez specjalistów oraz potrzebami?
- ✓ Po czym poznamy, że cele osiągnęliśmy? Jakie mają być efekty?
- ✓ Jakie będą wskaźniki sprawdzania osiągnięć? Kto będzie je sprawdzał i w jaki sposób?
- ✓ Jakie aspekty rozwoju ucznia wymagają szczególnego wsparcia?
- ✓ Jakie wymagania wobec ucznia ustalamy?
- ✓ Jakie będą obszary tematyczne i zagadnienia szczegółowe?
- ✓ Jakie materiały wspomagające będą potrzebne, przydatne?
- ✓ Jakie role i zadania będą mieli nauczyciele, a jakie uczeń?



ODPOWIEDZMY NA PYTANIA

- ✓ Jakie formy zajęć i aktywności będą najbardziej sprzyjały rozwojowi ucznia i osiągnięciu celów?
- ✓ Jakie metody/techniki i formy organizacji pracy będziemy stosować?
- ✓ Jakie środki techniczne – dydaktyczne będą potrzebne? Czy nimi dysponujemy? Jeśli nie, to skąd, od kogo je pozyskamy?
- ✓ Z kim, z jakimi instytucjami będziemy współdziałać? W jakim zakresie? W jakich formach?
- ✓ Jak włączymy do współpracy rodziców?
- ✓ Jak i kto będzie monitorował proces wsparcia?
- ✓ Jak i przez kogo będzie prowadzona ewaluacja formatywna i sumatywna?
- ✓ Jak i gdzie będziemy upowszechniać osiągnięcia ucznia?
- ✓ Jak wykorzystać pozyskaną wiedzę na temat ucznia zdolnego do dalszego planowania jego rozwoju na kolejnym etapie kształcenia?



KRÓTKIE, ALE JAKŻE WAŻNE PYTANIA ...

Co możemy zrobić już dziś, aby osiągnąć cel?

Czego możemy robić więcej, aby osiągnąć cel?

Czego możemy robić mniej, aby osiągnąć cel?

Co możemy przestać robić, aby osiągnąć cel?

Co możemy robić inaczej, aby osiągnąć cel?



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Projekt dydaktyczny

Dziewczynka z zapalkami

Na zajęciach teatralnych zrodził się pomysł zrealizowania projektu dydaktycznego z wykorzystaniem metody dramy, dotyczącego przygotowania przedstawienia na podstawie baśni H. Ch. Andersena pt. „Dziewczynka z zapalkami”.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Projekt dydaktyczny

Dziewczynka z zapawkami

Wspólnie z koleżanką postanowiłyśmy wykorzystać aktywność grupy teatralnej istniejącej w naszej szkole do realizacji projektu dydaktycznego.



Wszystkich uczniów klas IV-VI (nie tylko członków zespołu teatralnego) wprowadziłyśmy w proces tworzenia spektaklu teatralnego.



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Projekt dydaktyczny

Dziewczynka z zapawkami

We wszystkich klasach zaplanowałyśmy opracowanie baśni na lekcjach języka polskiego i lekcjach plastyki, gdzie zostały wyjaśnione i przybliżone pojęcia związane z teatrem, pojęcia i wiadomości dotyczące scenografii, kostiumów, plakatów i afiszy teatralnych. Dzieci poznawały losy bohaterów, motywy ich postępowania oraz przeżycia.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Projekt dydaktyczny

Dziewczynka z zapawkami

Działalność nasza zawierała w swoich zamierzeniach dwa podstawowe etapy:

merytoryczny – dostarczenie dziecku niesłyszącemu treści ułatwiających i umożliwiających większą dostępność bajek i baśni dla dzieci

praktyczny – uczynienie dzieci niesłyszących uczestnikami i twórcami faktu kulturalno – społecznego, jakim jest spektakl teatralny



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Dziewczynka z zapawkami

Klasa IV – przygotowała książeczkę w formie komiksu, na podstawie której zrealizowany był spektakl.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Młoda dziewczynka
chciała zarobić pieniądze
na jedzenie. Na ulicy
sprzedawała zapalki. Było
jej zimno.

DOBRY WIECZÓR!
WESOŁYCH
ŚWIAT!

WITAM SERDECZNIE!
WESOŁYCH
ŚWIAT!

SPRZEDAJĘ
ZAPALKI!

A. FONFARA

Zdjęcie z zajęć teatralnych



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Zdjęcie z zajęć teatralnych



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Zdjęcie z zajęć teatralnych



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Dziewczynka z zapawkami

- **Klasa V** – tworzyła elementy scenografii przedstawienia: latarnię, prezenty, pudełko na zapawki, księżyc, gwiazdy i śnieg. Wykonała również dwa kostiumy – choinkę i piec
- **Klasa VI** – tworzyła elementy scenografii przedstawienia: miasto, elementy wnętrza mieszkalnego. Wykonała również plakat teatralny



Zdjęcie z zajęć teatralnych



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Zdjęcie z zajęć teatralnych



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Zdjęcie z zajęć teatralnych

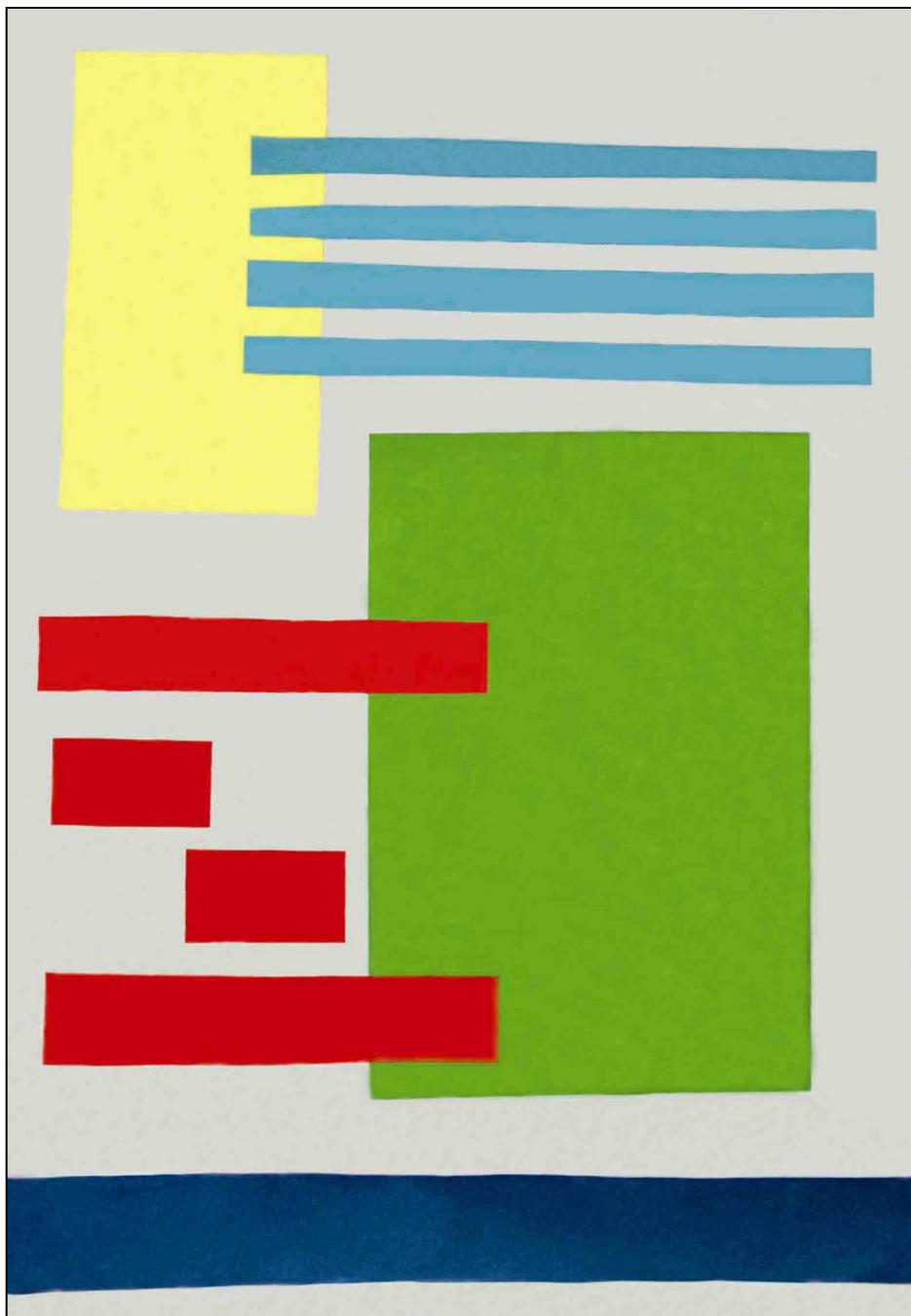


KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY





Gramy – zapraszamy!

dziewczyNka

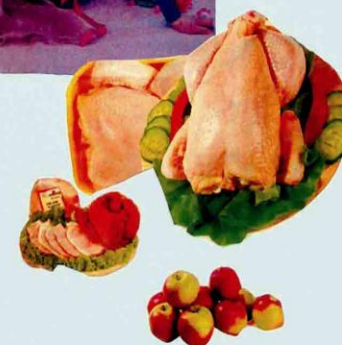
z zapałkami

H. Ch. Andersen

dnia

godzina

Teatr

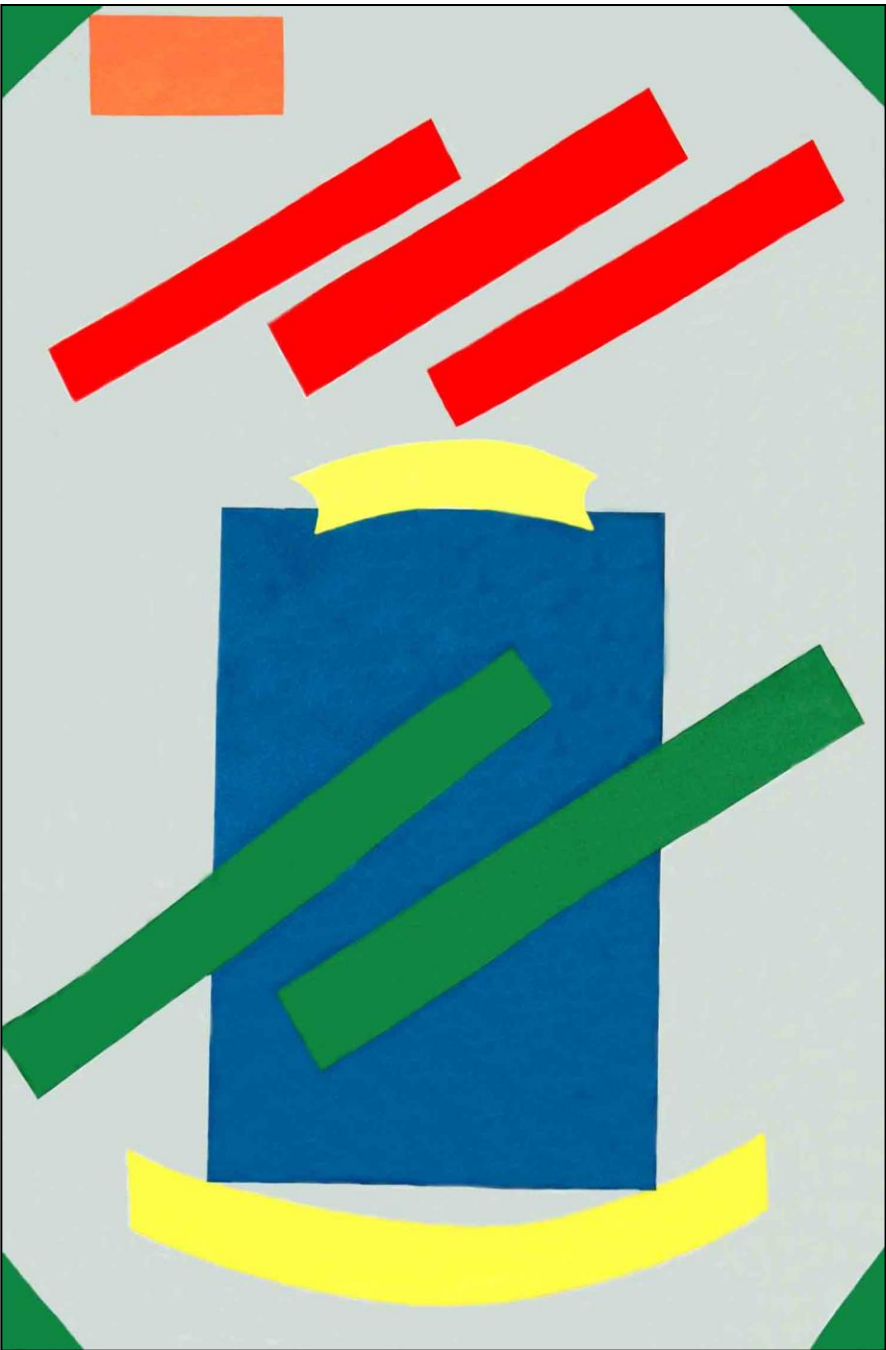


KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY





Dziewczynka z zapawkami

Cn Andersen



dnia

godzina

TEATR CI SZA



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Dziewczynka z zapawkami

W ramach zajęć teatralnych dzieci przygotowywały kolejne etiudy (sceny), stosując technikę „wejścia w rolę” w sposób niewerbalny. Stopniowo dołączany był przedmiotowy obiekt gry, czyli sceniczny rekwizyt (*pudełko z zapawkami, różdżka, sztuczny śnieg, prezenty*), który dopełniał i wspierał kreowane przez dzieci postacie etiud pantomimicznych.



Zdjęcie z zajęć teatralnych



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Aktywność artystyczna

okazała się sposobem swobodnego przejścia:

- z „przestrzeni zamkniętej”

(gdzie powstaje poczucie izolacji),

- do „przestrzeni otwartej”

(gdzie wysiłek uczniów można zmienić w pracę, która wyzwoli ich działania twórcze).



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Aktywność artystyczna

„Twórczość to

kształtowanie postawy <nad>

w klimacie wektorów <do> i <od>”.

Andrzej Kępiński



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



PRACA

(przygotowaniem przedstawienia)

- **NAD →** **to podjęcie drogi**

(rozwijania wiary we własne siły)

- **DO →** **w celu zmierzania**

(środowisku sprzyjającemu skutecznej nauce czyli przestrzeni otwartej)

- **KU →** **aby odejść**

(skrępowania, wycofania i poczucia inności czyli od izolacji w przestrzeni zamkniętej)

- **OD →** **przestrzeni zamkniętej.**



PRACA

(zgodnie z prezentowanym modelem)

(skrępowania, wycofania i poczucia inności czyli od izolacji w przestrzeni zamkniętej)

- **OD →** przestrzeni zamkniętej

(rozwijania wiary we własne siły)

- **DO →** w celu zmierzania

(przygotowaniem przedstawienia)

- **NAD →** to podjęcie drogi

(środowisku sprzyjającemu skutecznej nauce czyli przestrzeni otwartej)

- **KU →** aby odejść



Na zakończenie ...

Nadszedł czas, aby poszerzyć nasze rozumienie talentów. Najważniejszym wkładem, jaki może wnieść oświata do rozwoju dziecka jest dopomożenie mu w znalezieniu dziedziny, która najbardziej odpowiada jego talentom, w której będzie kompetentnym fachowcem, w której praca będzie dawała mu zadowolenie. Zupełnie straciliśmy to z pola widzenia.

Howard Gardner.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Dziękuję za uwagę

amadziara@wp.pl



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

